

A Társaság

dobói Dobay Imréné.

d'Ora műterem felvétele.

Ára 5 korona.

Kolzer

női divat- és szőrmeáruháza

IV., Kossuth Lajos-utca 9.

Schneider Rózsi és Kató

Budapest, IV., Váci-u. 8., félemelet. / Telefon 94-35.

Utcai és estélyi ruhák, köpenyek, kosztümök, bluzok és pongyolák állandó nagy választékban.

Buchholz Nővérek
Kozmetikai intézet
Budapest, Király-u. 51. I. 9.

MOZGÓKEP - OTTHON Minden héten felette érdekes VI., Teréz-körút 28. változatos és Telefon 144-98. sz. nívós műsor!

Old American különlegességek őszi és téli egyszerű kalapokban. Telefon Budapest, Belváros 169-97. IV., Egyetem-utca 3.

ZELIZYNÉ RÁDY ADÉL

NŐI DIVAT MŰTERME

TELEFON: JÓZSEF 34-67 :: BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCA 13.

BUKÁCS KÁLMÁN Játékkereskedése és baba-klinikája a „Hőfehérkéhez“
Fésűk és hajtűk dús választékban.
Husvételi tojások és egyéb husvételi cikkek.
BUDAPEST, IV. KER. EGYETEM-UTCA 1. SZÁM.

RADIO! RADIO!

a legjobb, a leggazdaságosabb,
:: a legartósabb fényt adó ::

terpentines cipőkrém.

Schmidtné női kalapterme

Szalma-, selyem- és gyászkalapok raktáron. Alakitást vállalom
Vilmos császár-út 74. II. emelet 5

Retikülök, pénztárcák javítását, átalakítását elvállalom, hozott anyagból készítek. Bőrdíszműárúkból állandó raktárt tartok. Weil Emil bőrdíszműmester IV. Cukor-u. 5.

Kizárólag
EREDETI MAGYAR FESTMÉNYEK
állandó kiállítása
MUNKA ÁDÁM műtárlattulajdonosnál
VIII., Rökk Szilárd-utca 40.

Saját gyártásu

pazar nyakkendők, frakk-
ingek és kezelő-gomb-
készletek.

Nyakkendőház

IV., Kigyó-u. 5. (Klotild-palota).
és V., Deák Ferenc-utca 14. sz.

JUHÁSZ LAJOS

 műbútor-asztalos

ajánlja készítményeit, u. m. hálók, ebédlők, uriszobák stb. minden igénynek megfelelően, minden stílusban.

Szondi-utca 35. sz. és Izabella-utca 83. sz.

MOVE

 katonai társadalmi hetilap.

A magyar országos véderő-egyesület hivatalos lapja. A tényleges, nyugállományu, tartalékos és népfőlkelő tisztiek és alisztek közlönye. Katonának polgárnak egyaránt érdekes. Változatos, gazdag tartalommal megjelenik minden pénteken. — Felelős szerkesztő Pilch Jenő. Szerkesztő: Szombathy Kálmán. Szerkesztőség és kiadóhivatal VIII., Rökk Szilárd-utca 4. Telefon: József 23-84. Előfizetési árak: egész évre 96 K, félévre 50 K, negyedévre 26 K.

Kehrling K.

 kelmefestő- és vegytisztító-gyár

III., Zsigmond-tér 10. Tel. 63-36.

Urhölgyek és urileányok részére

szabászati és modellkészítési tanfolyam

nyílt Párisban diplomát nyert keresztény urinő vezetése alatt. — Délelőtti és délutáni kurzusok. — Beiratások naponta délelőtt 9-től 2-ig Váci-utca 20. szám, IV. emelet 4.

Brilliánsokat, gyöngyöket,

ékszereket mindenkinél drágábban vesz

Székey Emil ékszerüzlete, VII. Király-u. 51.

Teréz-templommal szemben. Cimre tessék figyelni. Tel.: József 105-35.

TÜZIFA

nagy kalóriájú, kemény aprított, azonnal házhoz szállítva, pincébe lerakva, maximált áron alul Radócz és Társa tüzfakereskedők irodájában, VIII., Népszínház-u. 16. Légfűtéses házakba, kazánba ipari célra, vendéglősöknek vaggontételben. • Telefon J. 28-63

HOEPFNER HERMANN

 csipkék, függönyök, himzések.
Budapest, IV., Koronaherege-utca 20. sz.

SZERÉN BURG JENŐNÉ

angol és francia női divatterme

BUDAPEST, IV. KER., VÁCI-UTCA 16. SZ.

Legrégibb keresztény
Szabászati tanintézet
urihölgyek részére
B.-né Paller Amália
Calvin-tér 8.

SZLOVÁK speciális
pedicure és manicure intézete.
IV. Türr István-u. 8. félemelet 4.
(Kristóf-tér sarok)
Ezelőtt 25 évig a Hercz- és Liget-
szanatoriumokban.

VII. ÉVFOLYAM
13. SZÁM

A Társaság

1920
MÁRCIUS 28

SZÉPIRODALMI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP

Előfizetési ár: Negyedévre K 50.—, félévre K 100.—, egész évre K 200.—, egyes szám K 5—

márkus és batitzfalvi Mariássy Andor és felesége báji Potay Katinka.
Gaidusчек műterem felvétele.

Hanuszík László rajza.

Kiheveri a bolsevik uralom csapásait Magyarország népe.

Arno Dosch-Fleurot, a „New-York World“ levelezőjének tudósítása Magyarországról.

Abban az időben járok Magyarországon, amikor már keresztülment a bolsevizmus csapásán, amit nyomban a román csapás követett, s amikor a béke-delegátusok utrakeltek Párisba aláírni azt a békét, ami — akármit mondjanak is, — nem fog sokat meghagyni Magyarországból. Ez a pillanat Magyarországra nyomasztó.

Magyarország azzal a meglehetősen elhatározott szándékkal került ki a bolsevizmusból, hogy nem kíván többet belőle. A bolsevizmusnak itt ipari jellegé volt s a parasztság gondolatvilágát nem zavarta fel, mint Oroszországban. A bolsevizmus itt is elég igazi volt, ami az erőszakosságot illeti. A bolsevikek által halálra ítélték s kivégeztek száma, most, amikor a vidéki esetek is ismeretesebbek, mintegy négyezerre rug. Olyan valami látványosság volt ez a terror, mintha az orosz kommunizmus mellékmutatványa lett volna.

Én azon csodálkozom, hogy a reakció nem volt nagyobb arányú. Amikor az emberek politikai gyilkosságokat követnek el, azokért rendszeresen jobban meg szoktak fizetni, mint itt történt. Ehhez hasonlítani sem lehet azt, amit a németek vittek véghez a Don mellékén vagy a finnek s a németek Finnországban. A magyar reakciósok, akik most uralmon vannak, nagybárá beérik azzal, hogy politikai ellenségeiket börtönbe vetik s ott tartják addig, míg a választásokat megejtik.

Ez nem éppen politikai szabadság, de a példát a bolsevikek szolgáltatták s most igen gyenge reakciót kapnak vissza érte. Ha a bolsevik vezérek nagy része mindössze a börtönben hűsöl pár hónapig fizetéképen az elkövetett politikai gyilkosságokért, úgy nagyon jól jönnek még ki. Valóban én nem hiszem, hogy a leszámolás napja nem fog még valamikor eljönni ezután. De ez talán nem fog mégsem bekövetkezni, mivel az újra uralomra került uralkodó osztályok lelkük mélyén meg vannak győződve afelől, hogy Magyarországot Károlyi juttatta a bolsevizmus karjaiba, sőt még lökött is egy keveset rajta, hogy ebbe az irányba kerüljön.

Magyarországon a belső politikai helyzet meglehetősen világos. Megkísérelték a demokráciát s a bolsevizmusba jutottak. Most aztán visszafelé haladnak. Horthy tengernagy alatt, aki ma Magyarországon az erős kéz, katonai alapon szervezik újra az országot. A

tisztek nagybárá a régié s a régi legénység engedelmeskedik nekik. A tisztek a régi nemesség sarjai s a legénység ezeknek a parasztságából való. A parasztok nem támadtak a földesuraik ellen s nem ölték azokat s innen van, hogy a katonák sem támadnak a tisztek ellen. Magyarországon a feudalizmus ott van, ahol volt azelőtt.

Magyarországnak lett volna alkalmja arra, hogy demokratikus irányban fejlődjön, ha a bolsevik vezérek nem lettek volna olyan rettenetesen fanatikusok, mint Oroszországban is. A bolsevizmus azonban tönkre tette a politikai szabadság jó hírét s Magyarországon teljes a reakció, mint amilyen lesz valamikor Oroszországban is, hála azoknak az örülteknek, akik az emberiség barátainak vallják magukat s Leninnek a nevét úgy emlegetik, mint valami szentét.

Magyarország királyt akar. Nem mintha valami nagyon rajongana az Isten kegyelméből uralkodó fejedelmek után, hanem azért, mert azt hiszi, hogy király alatt állandóbb lenne a kormányzat. Pozsonytól lefelé három zsidó üzletemberrel találkoztam, akik királypártiak voltak. Bizonyos, hogy semmi ábrándot nem tápláltak az Isten kegyelméből uralkodók iránt. Nekik a király rendet és törvényességet jelentett, valamit, ami az igazságossághoz hasonlít.

»Én, zsidó létemre, királyt óhajtok, — mondotta az egyik, egy villamosvállalat mérnöke. — Mint Ön tudja, Magyarországon sok zsidó lakik. Magyarországon az ipart nagybárá a zsidók fejlesztették ki s Budapest fejlődése a zsidó bankároknak s kereskedőknek tulajdonítható. Budapest közéletében mindenhol vezető szerepet játszanak a zsidók s innen van, hogy a kommunista vezérek szintén zsidók voltak. Mi, szerepet játszó zsidók, a zsidóság nagy tömegei, nem rokonszenveztünk a kommunista vezérekkel, mégis szenvedünk amiatt, hogy faji kötelek kapcsolnak hozzájuk.

A mostani kormány, amely bevallottan reakciós, legalább intelligens s a helyzetet az igazi világításban látja. Mindent elkövet a zsidók elleni visszaélések megakadályozására. Az a monarchia, amit terveznek, bizonyos, hogy meg fog bennünket oltalmazni. Nem ez az egyetlen oka annak, hogy Magyarországnak királyt kívánok, de ez az ok is mindenesetre igen lényeges.

József főherceg szálloda télkert és bar (Baross-tér 2)

Kitünő francia és magyar konyha. — Zongora és cigány-zene.

A királyság állandó kormányt s az emberek között igazságosságot jelent. Akármibe is kerüljön az a király, minden palotájával együtt, — megéri a költséget.

A szociáldemokratának meg van a bátorságuk ahhoz, hogy tovább küzdenek, dacára a reakciónak, azonban a bolsevizmus úgy fejbeágta őket, hogy nehezen fognak magukhoz térni utána. Magyarország, különösen ami majd megmarad belőle, Budapesten kívül, nagyjára agrár terület, részben nagybirtok, részben parasztbirtok. Nem valószínű, hogy a szegény parasztság meg lenne elégedve a maga helyzetével, de nem tesznek a meglevő állapot ellen semmit. Tény, hogy alávetik magukat a félmilliónyi uralkodó osztálynak. Kun Béla bolsevik propagandájára nem adnak semmit. A magyarországi állapotokra vonatkozóan ez a legfontosabb körülmény s a választások, éppúgy mint a franciaországi választások is, azt fogják bizonyítani, hogy a bolsevizmus hanyatlóban van.

A kérdés most az, hogy ki legyen a király? A koronás király Károly volt, de József főherceg is nagyon népszerű a bolsevizmus alatt tanusított magatartása folytán s meglehetősen pártja van Károly román királynak is.

Azután a magatartás után, amit a románok tanusítottak Magyarországon, különös, hogy akad magyar, aki Ferdinánd mellett legyen, de mégis van ilyen. Ami politizálás most Magyarországon folyik, az a királyjelöltekkel van kapcsolatban.

Apponyi gróf, akivel hosszabb beszélgetést folytattam, politikai éleslátásának adott bizonyosságot, amikor azt a nyilatkozatot tette, hogy a király-kérdés megoldását szeretné eltolva látni akkorára, amikor a viszonyok rendezettebbek lesznek, de beismerte, hogy ez aligha lehetséges. A bolsevizmus által okozott reakció tulajdonképpen erős.

Apponyi éppen Párisba készült, mint a béke-delegáció feje, ezért csak olyan tartózkodó nyilatkozatot tett, mint amelyet tapasztalt politikus ilyen helyzetben tehet. Természetesen főképpen Magyarország felosztásáról

gróf Somssich József.

Márton Ferenc rajza.

beszéltünk, amint azt a békekonferencia elhatározta s Magyarország jövőjét illetően egy olyan eszmét pendített meg, amit később kellő helyen elő is fogok majd hozni.

Teljesen eltekintve az Apponyival folytatott beszélgetéstől, azt szeretném feltüntetni, hogy milyen az amerikai felfogás visszahatása ott a helyszínen Magyarországon mostani felosztásáról.

A békekonferencia békeséget remélt teremteni Európában akkor, amikor azt határozta, hogy erőssé fejleszti Lengyelországot, Cseh-szlovákiát és Romániát. A legnehezebb körülmények között a faji határvonalakat próbálta követni, amik rendesen rosszul helyeződnek el. Így északi Magyarországnak jelentékeny részét a Csehszlovák államnak juttatta, Erdélyt a románoknak s a Bánát déli részét a szerbeknek. Elég bőkezűen osz-

Klotild étterem és kávéház IV. ker., Váci-utca 38. szám.

Újonnan megnyitva elsőrendű magyar és francia konyha. Este cigányzene hangversenyez.

Számos látogatást kér Halász Sándor tulajdonos.

A kormányzó látogatása Szegeden. Horthy Miklós kíséretével a tábori misén.

Temesváry főhadnagy felvétele.

togatott így a magyar államból. A faji határvonalak tényleg nem voltak valami határozottak. Igazi határvonalak nem voltak. A békekonferencia tehát arra igyekezett, hogy lehetőleg oly kevés igazságtalanságot kövessen el, amennyit csak lehet. A határvonalat a többség szerint követte s ugyanekkor bizonyos természeti vonalakat is figyelembe vett. Olyan volt ez az állapot, hogy valamelyik népre okvetlen sérelmesnek kellett lennie.

Emberileg teljesen érthető, hogy ha valakinek sérelmet kellett szenvednie, azok nem lehettek szövetségeseink, főleg akkor, amikor a szövetségeseken mult Európa jövője nyugalma. Így hát Magyarországot kellett felhasogatni. Az is emberileg érthető, hogy Magyarország tiltakozik ez ellen.

Ez a körülmény az, amiről azt tartom, hogy nagyon körülményesen kell irnom, de mivel magyar oldalról annyira a fülembe rágták a kérdést, van egy-néhány szempont, amikre megjegyzést kívánok tenni. Mivel a mi oldalunkon mindenki tisztában van vele, hogy a békekonferenciát milyen indító okok vezették, mikor így járt el, nem szükséges azt az állás-

pontot mentenem, csupán néhány megjegyzésre szorítkozom.

Mindenki hangoztatja, hogy Magyarország ezeréves állam, amely akkor épült, amikor az államok csak úgy maradhattak meg, ha jó mentségük s okuk volt arra, hogy meg is maradjanak. Fontos ilyen ok ezek között a hegyi természetes határ északon és keleten, és délen a Duna. Rámutatnak a magyarok arra is, hogy elég jó adminisztrátoroknak kellett lenniök, hogy államukat ezer esztendőn át fenntarthatták.

Az említett határok közül leginkább az északi és keleti határ aggasztja a magyarokat. Délmagyarország azért a darabjáért, ami most Szerbia, nem sokat aggódnak. Elsősorban is jobban szeretik a szerbeket, mint a cseheket vagy a románokat s méltányosságuk beismeri, hogy a déli Bánát természetszerűleg jobban függ Belgrádtól, mint Budapesttől. Északi és keleti Magyarországot gazdasági tekintetben Budapesttel összefüggőnek tekintik. Szerintük a szlovákoknak jobb dolguk volt a magyarok alatt, mint a csehek alatt van.

A tény az, hogy oly sokfelől hallottam Magyarországon, hogy a csehek és a szlovákok nem férnek meg egymással, miképen, ha a további zavaroknak elejét akarják venni, tanácsos a szlovák kérdést alaposabban tanulmányozni, mint eddig tették. Eddig az volt a felfogás, hogy a csehek és a szlovákok, mint vérrokonok, jól kijönnek majd egymással, ami alighanem így is lenne, ha a cseheknek más vérmérséklete lenne.

A csehek és szlovákok közötti baj főképpen a csehek makacs magatartásából származik. A csehek előrehaladottabbak, mint a szlovákok s ezért vezetni akarják a szlovákokat. Bizonyos felsőbbbséggel vonultak be Szlovákiába, hogy megmutassák, mit kell tenni s mint kell azt tenni. Az olyan szlovák hivatalnokokat, akiknek ez nem tetszett, egyszerűen elmozdították. A lakossággal szemben minden lépten-nyomon a fölényüket éreztették.

El lehet képzelni, hogy a magyarok milyen tőkét kovácsoltak ebből. Sokkal simulékonyabb lévén a jellemük, habár olykor erőszakosabb is, nyilvánvalóan jobban jöttek ki a tótokkal eddig, mint a csehek jönnek ki velük most. Némi habozással állítom ezt, mert nincsenek a helyszínen tett tapasztalataim, de ahol a Duna mentét csehek tartják megszállva, annyi sok a füst, hogy ott valami tüznek is kell lennie. Aki jóbarátja a cseheknek, az igazán azt tanácsolhatja nekik, hogy ne bánjanak tovább is így a szlovákokkal.

Rámutatnak a magyarok egy másik okra is, ami elégedetlenséget kelt a csehek és a szlovákok között. Csehország egyik legfejlettebb ipari országa Európának. Szlovákiára szüksége van, mint piacra. Ezért aztán nem nagyon hajlandók jobban fejleszteni Szlovákiát, míg ellenben Magyarországnak az lenne az érdeke, hogy fejlessze Szlovákiát, mint eddig is tette, mivel a magyaroknak a maguk érdekében is szükségük van az ottani bányák s ipartelepek fejlődésére s virágzására.

Ezen okoknál fogva s bizonyosan azért is, mert remélik, hogy nemsokára jó hadseregük is lesz, a magyarok nem tartják Szlovákiát vagy annak inkább

Hungária Nagyszálloda

Elsőrangú ház Budapesten.

Étterme az uri világ találkozója.

BRILLIÁNST, gyöngyöt 25.000 koronáig,
 ARANYAT, platínát 25—290 koronáig,
 mindenkinél ma- Vágó ékszerész, Népszínház-u.7.
 gasabb áron vesz.
 Telefon József 42—29. Hívásra jövök.

magyaroktól lakott részeit elveszítettnek. Bizonyos, hogy nem gondolnak a békeszerződésnek megszegésére, amit most fognak aláírni, de úgy látszik, hogy egyes darabok maguktól el fognak majd szakadozni.

Erdély szintén ilyen elszakadásra váró terület. A magyarok szerint a románok több száz esztendővel ezelőtt jöttek át ide, a szlávok elől menekülve s az idők folyamán jobban kifejlődtek, mint romániai rokonaik s nem akarják, hogy Bukarestből uralkodjanak felettük. Bizonyos, hogy van egy rész, amely jobban szeretne Magyarországgal maradni akár kereskedelmi, akár kulturális okokból s mivel a kérdés eldöntése végett nem rendeltek el népszavazást, ez a magyarok számára megvitandó érvelés szolgálatát.

Rámutatnak a magyarok, hogy míg Európa több részén népszavazás útján akarják eldönteni, hogy a nép határozza meg a sorsa felett, addig a Magyarországból kihasított részekben semmi ilyen nem történik. A magyarok szerint be kell bizonyítani, hogy a szlovákok vagy románok nem akarnak együtt maradni Magyarországgal s nem akarnak élni azzal az előnnyel, amit számukra a gazdasági helyzet biztosítana.

Ezekről a szempontokról hosszabban érveltem Apponyi gróffal. Szerinte végeredményében fontosabbak a gazdasági határok, mint a faji határok s ennek kell győzedelmeskedni, ha a természetes határokon belül levő népek politikai egyenlősége van. Szerinte ennél fogva Magyarország előbb-utóbb megint olyan lesz, mint amilyen volt, ha a népek politikai egyenlőségének kérdését meg tudják oldani.

»Most, amikor Magyarország már független, megvan a lehetőség arra, hogy Magyarország államszövetség legyen, amelyben az egyes népek helyi önkormányzattal bírnak«, — mondotta.

Azért idézem ezt, mert ennek nagy fontossága van. Végeredményében ez lehet még a megoldása annak a nehéz problémának, ami a békekonferencia előtt volt.

A magyar érveknek fogyatékosága persze abban van, hogy a magyaroknak soha sem sikerült ezekből a határszéli népekből magyarokat csinálniok. Magyarország évszázadok óta bevándorlási központ volt, de a bevándorolt népeket nem olvasztotta be. A magyarok szerint ezt nem lehet kifogásolni, mert csak azt mutatja, hogy jók voltak ezekhez a népekhez. Holott a dolog másképp áll. Az Egyesült-Államoknak sikerült a maga bevándorlóit beolvasztani s jó amerikaiakat csinált azokból. A magyarok annyira vannak ettől, hogy jártam egyes falvakban Budapest környékén, ahol az évszázadokkal odatelepített tótok ma is megmaradtak tótoknak. Ellenben azok a tótok, akik Magyarországon mindmáig megmaradtak tótnak, jó amerikaiak tudtak lenni már rövid néhány évi amerikai tartózkodás után is.

A kormányzó látogatása Szegeden. Horthy Miklós Zadravetz tábori püspök beszédét hallgatja.
 Temesváry főhadnagy felvétele.

VÉGRENDELET.

Ha meghalok, ...

Senki fia meg ne sirasson,
 Mi idefűz, kettészakadjon,
 A síromon virág fakadjon!

A nevemet gyász ne kísérje,
 Ki szeret, egy könnyel beérje,
 Úgy engedjen a feledésbe!

Aki várt rám, tovább ne várjon,
 Ki elhagyott, az meg ne álljon,
 Fel ne sikoltson régi párom!

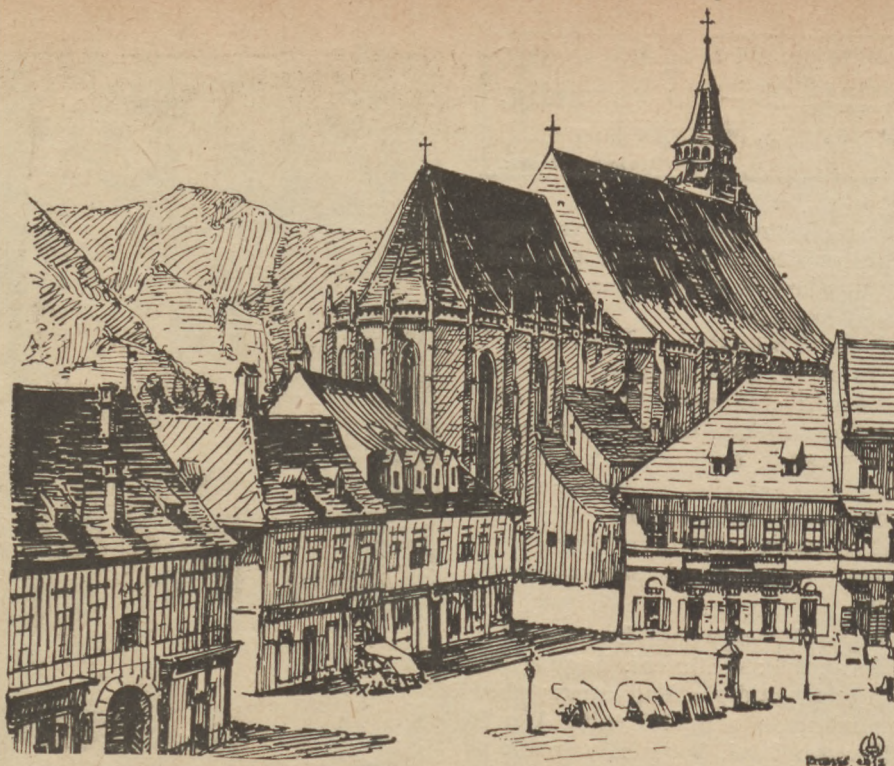
Csendben susogjon minden dalom,
 Ne zúgja túl a vad siralom.
 Amen. Úgy legyen! Így akarom ...!

RAKOVSKY MENYHÉRT.

Dunapalota szálloda Budapest

(ezelőtt Ritz)

Étterem. Bar. 5 órai tea.

Az oldott kéve.

Irta Cholnoky Jenő dr.

»Mint oldott kéve, széthull nemzetünk...« nem egyenkint: százezer számra akarják tőlünk elszakítani hazánk fiait. A magyar királyság évezredes épülete recseg, ropog minden eresztékében s összeomlani készül, darabokra szaggatva, hogy a pusztult romok fölött félbarbár hegyilakók, otromba balkáni csöcselék járja el diadaltáncát.

A nagyszerű, ezeréves épület az egész európai műveltség, tehát az egész emberiség egyik sok vihart látott pillére volt, minden külső lökést ez fogott föl. Űtött-kopott külsején nem látszott meg, hogy belső korhadás emészti.

A magyar nemzet nagyon beteg volt. A török időkben az osztrák zsarnokság alatt megfogyatkozott népét pótolni, mindenféle idegen elem tódult be a Kárpátok-ölelte egységes, tökéletesen önállóságra képes medencébe. Régebben is történtek ilyen bevándorlások. Jött a bolgár, a besenyő, az izmaelita, a kun és jász s mind felolvadt a nagyszerű geográfiai miliő kohójában. Magyar lett az mind, magyarul beszélt, elfelejtette török, tatár vagy sémita nyelvét. Temérdek német olvadt közénk s hívják ma Wekerlének, Jankovichnak, Pallavicininak vagy akármilyen másnak, bizony éppen olyan magyarul dobog a szive, mint akármelyik ősmagyar ivadékának. Ez a beolvadás ment természetszerűleg, nehézség és fennakadás nélkül, amíg hatalmas külső erők a folyamatot meg nem akasztották s lassan pusztulásra szánták a magyar nemzet egységét.

A törökök elől menekülő szerbek és oláhok, az orosz zsarnokság elől nyugatra nyomakodó zsidóság, a

török pusztítások után mesterségesen betelepített némettség lassankint aláasta a nemzet hajdani egységét. A behívottak önként mondtak le régi hazájukról és fenntartás nélkül hazájuknak tekintették az új otthont. De a bemenekülteknek nem volt ekkora etikai kulturája, azok a vendégszerető gazda feje fölül most akarják ellopni saját házáat. A farkas és a bárány meséjére emlékeztető gonosz hazugságok örve alatt szétszedik az ezeréves építményt s olyan tákolmányokat akarnak fölépíteni a szertehordott darabokból, amelyek fölött a történelem kacagni fog, de a jelen sír és zokog...

Milyen pompás egysége volt ennek a csodálatosan kialakult, mindenféle jellegű területtel megáldott medencének. Alföldje bőségben el tudta tartani hegyvidékeit s hegyvidékei az élelemért bőségesen tudtak fizetni hegyvidéki terményekkel és izmos karok munkájával.

Az Alföldre omló napsugár, mintha megmerevült volna a lengő kalász aranyában, mintha olvadt arannyá vált volna a déli lejtőkön termő pompás szőlő nedvében. Az Alföldön és a dombvidékeken pazarul ontja a természet kincseit, de védelemről alig gondoskodik. A hegyekben leljük meg azokat a kincseket, amelyek védelmül szolgálnak: ott van felhalmozva a kő, ott terem a fa, ott bányásszák a vasat és a többi ércet. Az ember elsődrendű szükségletei: az élelem, védelem és kényelem kielégítésére szükséges termékek tehát országunk területén mind föllelhetők. Nem csoda tehát, hogy volt idő, amikor az ország népe elmondhatta őszintén, hogy »szegények vagyunk, de jól élünk.«

BRITANNIA-SZÁLLÓ

VI. TERÉZ-KÖRUT 39.

télikert éttermében minden este

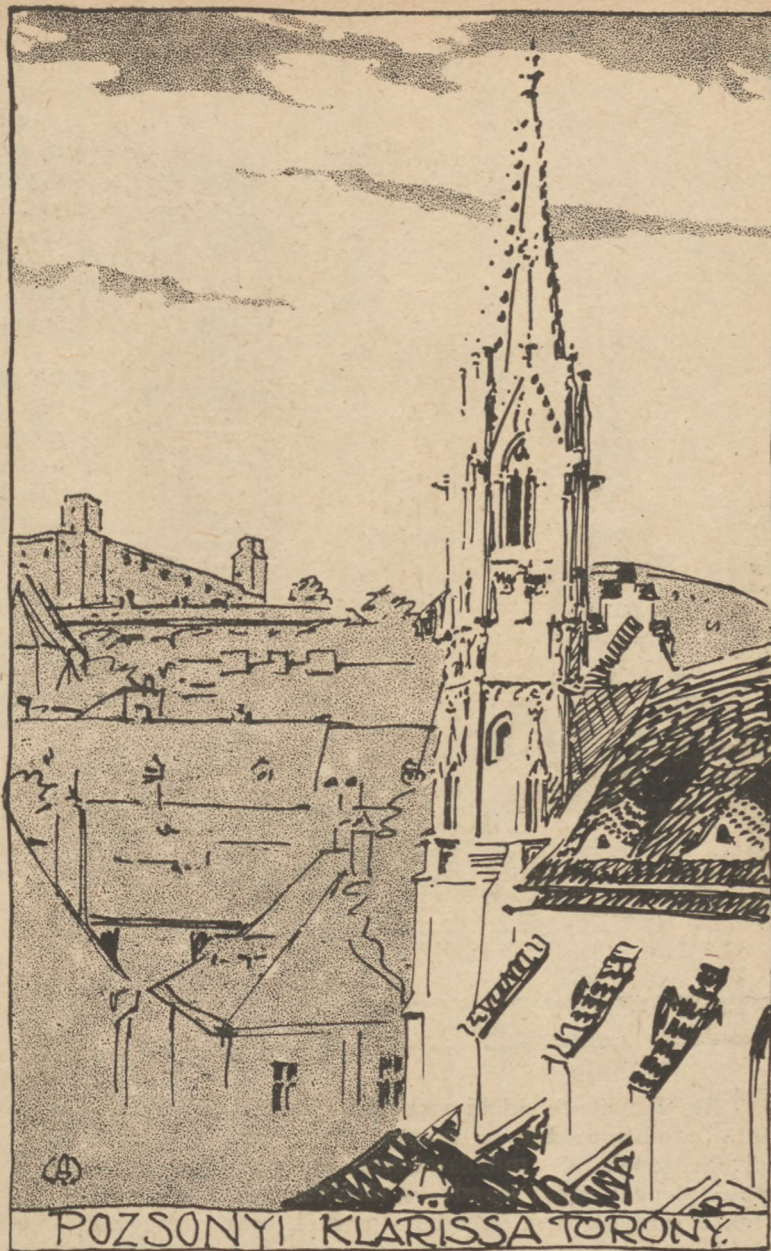
KIS KÓCZÉ muzsikál.

Mert nekünk sohasem voltak imperialista, hódító törekvéseink, mi sohasem akartunk más kifosztásával meggazdagodni, azért nem is akartunk soha gyarmatokat szerezni. Nekünk elég volt a magunké. Magyarország szegényebb volt, mint Ausztria, de azért népe sokkal jobban élt, mint az osztrák nép. Mert a mi hazánk komplet geografiai egység, Ausztria pedig igen különböző geografiai területek hulladékából összerótt tákolmány volt.

Amikor hazánk egysége politikailag is teljes volt, amikor a magyar elem kezében volt föltétlenül a hegemonia, akkor Magyarországon volt fényes műveltség, jólét és hatalom, akkor népe a kor viszonyaihoz képest művelt és jómódu volt. Volt művészete és irodalma, ipara és kereskedelme.

Semmi sem mutatja jobban az Árpádok, az Anjouk és a Hunyadyak korának hatalmát és állami fejlettségét, mint építészetünk. Az ország területén mindenfelé százával tudjuk felmutatni az Árpád-kor románstílusú, az Anjoukor gótstílusú és a Hunyadyak korának kezdő renesszánsz-stílusú építményeit. Azután jöttek a török idők. A magyar műveltség a felvidékeken huzódott meg. Az Alföldön a török időkben elpusztult majdnem minden műemlékünk, igazán pusztá lett a pusztá és sanyaru romok, alig fölismerhető maradványok jelzik a megelőző idők nagyszerűségét. Hova lett a székesfehérvári koronázó templom, hova a nagyváradi Szent László templom, a csongrádi, szolnoki vár? Alig van belőlük valami. De a felvidékeken ebben a pusztító időben is tovább fejlődött a magyar művészet. Önállóan mondható renesszánsz izlés keletkezett a felvidéki medencékben, annyira jellegzetes és tetszetős, hogy a lengyelek is átvették, mert kétségtelennek látszik, hogy a szepesi medence renesszánsz építményeit utánozták a krakoviak és nem fordítva. Csak a mi csodálatos féltékenységünk, az önbizalom teljes hiánya szülhet olyan gondolatokat, hogy mi mindent külföldről származtatunk, mi magunkat mindig lebecsüljük, tudósainkat, feltalálóinkat, utazóinkat lekicsinyeljük, de a külföldit mindig valami csodálatos, bennünket messze tulszárnyaló képességűnek gondoljuk.

Ez azóta van így, amióta a törökök megnyomortottak bennünket és valóban osztrák járom alá kerülünk. Osztrák művészet mutatkozik Budapest mult századbeli bérházaiban és kaszárnyaiban. Osztrák izlés a Károly-kaszárnya, most központi városháza épülete, osztrák izlés az Orczy-ház, meg a Mária Terézia-kaszárnya az Üllői-uton. Osztrák forrásból merítettük az országban szerte ezrével található csúf barokk-templomok izlését, sőt régi román vagy gót izlésű eredeti építményeinket beburkoltuk Mária Terézia korabeli izléssel készült barokk díszítményekkel, oltárokkal. Amit a török félig elpusztított, azt mi nem állítottuk

helyre eredeti stílusában, hanem behívtunk osztrák kontrárokat s azok aztán megcsinálták! Nézzük csak meg az eskütéri plébánia-templomot! Ott van a magyar művészet tragédiája egyetlen mondatba összefoglalva.

Vajjon tót vagy cseh művészek építették-e a pozsonyi Klarissza-apácák templomának gyönyörű, gót izlésű tornyát? *Makoldy* József rajzművésztünk vázlata odaállította ezt a finoman megálmodott kis költeményt a szürke háttér elé, amelyből szomorún emelkedik ki az osztrák izlésű pozsonyi vár esetlen szilhuettje. Ez itt alul az Anjouk idejének mosolygó magyar művészete, amaz az osztrák kor szomorú kaszárnya-prózája, mintha Petőfi költeménye, meg a »Dienstreglement« állna egymással szemben.

GRESHAM ÉTTEREM

Elsőrangú vendéglő Budapesten, vacsorái előkelők és egyedülállóak. / Ferencz József-tér 5.

De melyik felvidéki városunk ne volna ékesen-szóló tanubizonyosága a magyar és német polgárság műveltségének és művészet-szeretetének? Besztercebánya tornyai egész ezredéves történelemről beszélnek. Ezek a tornyok nem lehetnek máshol, csak a magyar felvidéken, ezek nem tudnak semmit szláv műveltségről és szláv művészetéről. A szepesi medence meg éppen egész muzeum. Csak végig kell járni rajta, hogy azzal a szent meggyőződéssel távozzunk, hogy itt minden kőbe a magyar nemzet történetének emlékei vannak belevésve, itt lehetlenség, hogy más nép legyen az uralkodó, amíg a műemlékek égbe látszanak kiáltani a barbár történelmi viviszekció ellen. Román, gót és magyar reneszánsz izléses egyvelege az a képünk, amelyik a kézmárki harangtornyot mutatja. Sőt látom benne azt az elemet is, ami keletről származik, az úgynevezett kula-építészeti motívumát, de ez itt kevésbé, hanem Erdélyben annál inkább szemünkbe ötlük.

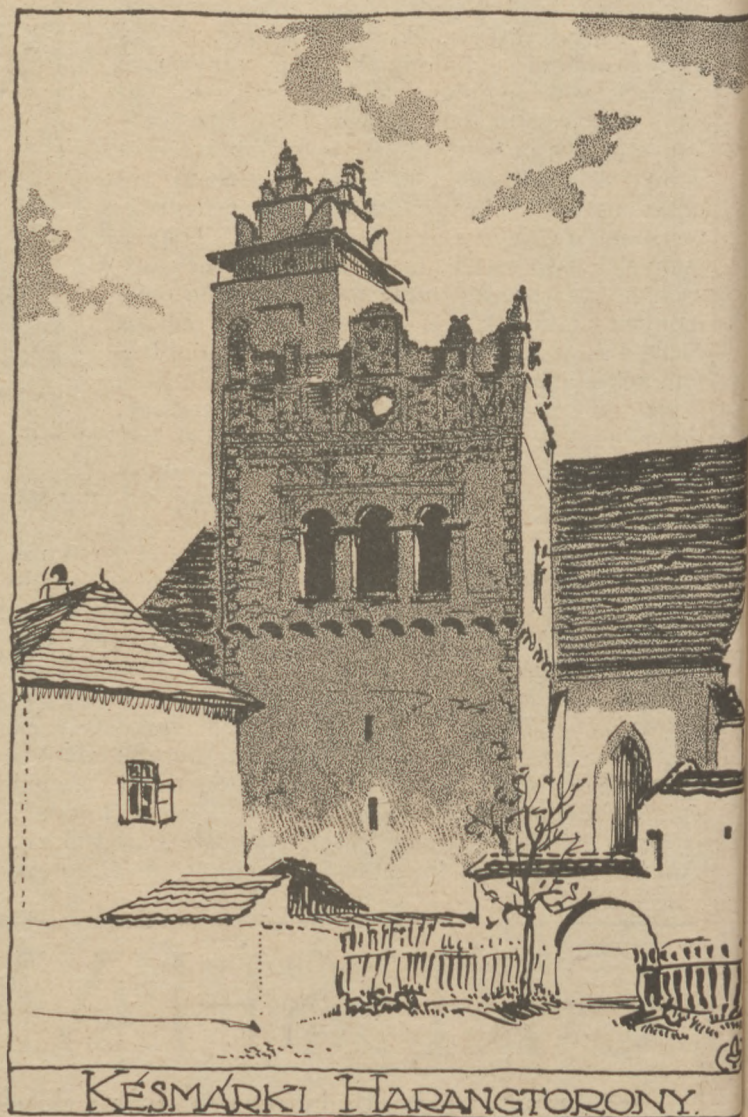
A Felvidék legszebb városa, a magyar kuruc-világ fővárosa, a gyönyörű Kassa pompás műemlékeit szinte zokogni látom, Rákóczi hamvaihoz jutunk le a rácsos

Dohánypác

valódi egyiptomi, a legrosszabb dohányt is finommá és illatossá varázsolja. 100 gramm dohányhoz elegendő próbáiveg 15 K. és postaköltség, fél kg. dohányhoz elegendő adag 35 K. és postaköltség. Főraktár: City drogeria, IV. Eskü-tér 5. sz., és Honvéd drogeria I., Atilla-körút 2. szám.

vasajton át. Ott találjuk-e a szentelt hamvakat, amelyeket diadalmenetben vittek keresztül hazánkon, amikor még a mienk volt egészen. Az a pajzsot tartó alak talán nem is Rákóczit siratja, hanem az embert, amely oly elvétemült tud lenni, mint amilyen most minden környező ellenségünk. A kassai dóm gót-stilusa szintén egyedül áll talán az egész világon sajátos vonásaival. Nem! Magyarország területén nem lehetett kipatannia sötét »Stefansdom«-nak, nyomasztó kölni székesegyháznak, milanoi kőcsipkének; nem, itt csak kassai templom, budavári Mátyás-templom stb. születhetett: sokkal derültebb amazoknál, sokkal szerényebb emennél.

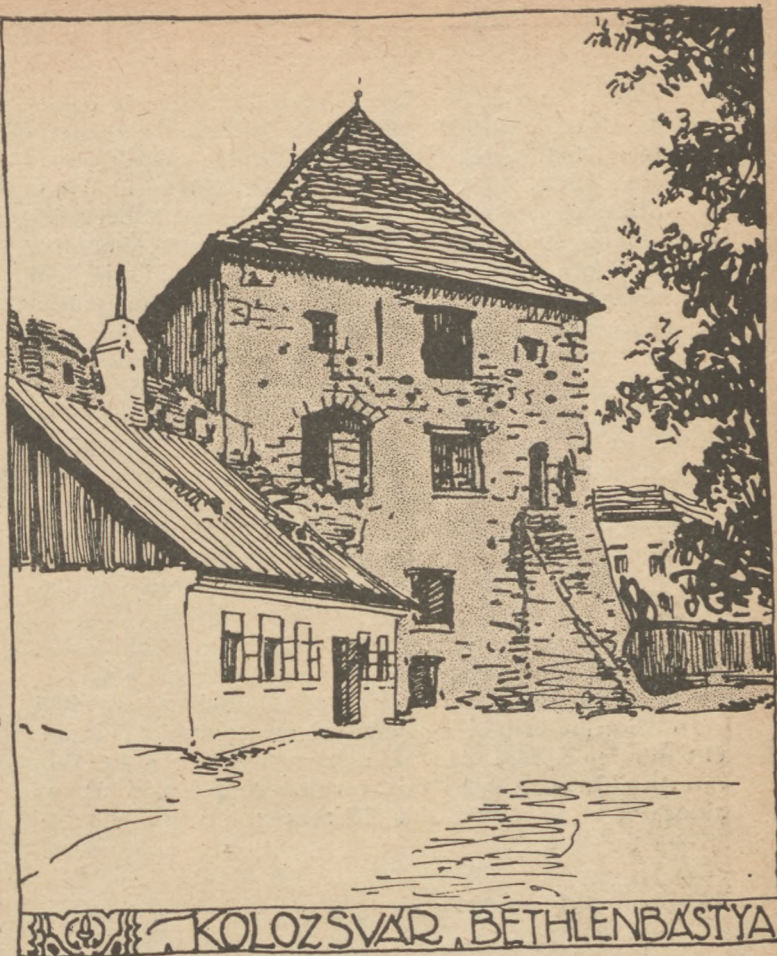
Erdély sorsa még meghatóbb. A csehekre legalább kis jóakarattal rá lehet fogni, hogy van művészetük, ha bár az rendesen a cseh muzsikások virtuozitásában merül is ki. De van Prágájuk, bár Prága egyik terét is a magyar Kolozsvári mester Szent-György szobra ékesíti. De van. Az oláh azonban még csak a parasztházban sem mutatott semmi hajlandóságot a művészetre. Indiánus, vad, bocskoros diadaltáncot jártak a Mátyás-szobor előtt, a gótikus katedrális árnyékában. De mit értenek hozzá? Jó, hogy a szobrok nagy részét ledöntötték, úgy sem nekik való. Bizony jobb lett volna előlük elzárkózni modern erődítések mögé, mint ahogy őseink elzárkóztak a dülő török, tatár és oláh elől. Kolozsvár Bethlen-bátyája még fennáll, mintha mondaná, hogy bizony-bizony, én vagyok az utolsó, aki

védtem őseink földjét. A város lehangosabb hazaffyai az internacionalizmussal, a kommunizmussal szövetkeztek, hogy destruktív vágyaikat kielégíthessék. A romok eltemették őket, remélhetőleg örökre, de a Bethlenbástya még áll s ha lehordják is, élni fog az a szellem, amelyet építőköveivel szerte fognak hordani. . .

Minden jobb falu templomát megerősítették vagy bástyával vették körül. A bástyatornyokon gyakran feltűnik az a magas, tető alatt körülfutó erkély, amelyet mellékelt képünkön is láthatunk. Olyan stílus ez, amit csak hazánkban és a balkán félszigeten találunk Európában, de az Alpokban és Pireneusokban még fellelhető. Keletre annál szebben mutatkozik a Kaukázusban és végül a legnagyobb pompával fejlődik ki ez az architektúra a tibeti potalákban, a dalai-láma nagy-szerű lhaszai palotájában. Ez a palota vagy kula-építkezés. Keletről hozták őseink, de megvan Albániában mint élő középitő architektúra. Templomtornyainknak (Szokolca, Miskolc, Brassó, stb. stb.) oly jellegzetes vonást kölcsönöz ez a felső, magas erkély, hogy azonnal felismerjük a magyarországi eredetet.

A brassói fekete-templom a legszebb magyar gótikus építmények egyike, a szebeni épületek, a vajdahunyadi vár stb. nem mind a magyar művészet diadalát hirdetik-e? Hol van Erdélyben bizantinus izlésű műépítmény? Hol maradtak azok, akik azzal hivatkoztak, hogy ők az őslakók? Őseimbek igen, mert még

KOLOZSVÁR, BETHLENBÁSTYA

II. RAKÓCZI FERENC ÉS HIVEI
KRIPTAJA KASSÁN.

kőkorszakjukat élik, papjaik inkább esőbűvölő sámánok, mint a 20. század emberszeretetét hirdető felkentjei.

S mindez a szép, mindez a nagy s a magyar nemzet évezredes műveltségét hirdető építészeti remek szertehull, félbarbár balkáni hordák üvöltenek a lábuknál, üvöltenek pedig hazug diadalt, hazug történelmet és még hazugabb jogokat.

S azok a műemlékek nyugodtan látják lábuk körül a csőcseléket. Láttak ők már külömb időket is. Láttak ők már földrengést és vérontást, láttak már százezerrel rabszizzra fűzött legyőzötteket. S utoljára mégis felrepült a diadalmas magyar trikolór a pompás tornyok ablakaiban.

A kéve most széthull, kötelékeit gonosz kezek, átkozott hazaárulók megoldották. De reméljük, hogy él már, sőt működik már az, aki a kévét újra össze fogja kötni, szorosabbra, mint valaha s olyan bosszút áll a megoldó kézen, amilyent megérdemel. A befurakodott és velünk együtt nem érző, magyarrá lenni nem tudó elemet kényszeríteni fogja a behódolásra, részben tán fegyverek erejével, de leginkább a magyar föld csodálatos geniusának segítségével, amely impozánsan fogja kibontani a magyar impérium évezredes szárnyait.

Őszülés ellen

használjon amerikai
D. DYON
HAIRRESTORER-T,
nem hajfestőszer, hanem a haj eredeti színét adja vissza. Ára 30 kor. és a postaköltség. Kapható CITY drogeria IV., Eskü-ut 5, és Honvéd drogeria I., Attila-körut 2.

Az Operaház válsága.

Mikor másfél év előtt az osztrák császárság összeomlott, Bécs, az utolsó imperialista város, is elvesztette politikai jelentőségét. Sokan kárörvendve nézték ezt és biztosra vették, hogy a politikai hanyatlást általános hanyatlás fogja követni. De nem hiába volt Bécs évszázadokon át dédelgetett kulturális centrum; ebben a városban oly erős gyökerei vannak az egyéni sajátosságú műveltségnek, hogy szellemi téren továbbra is meg tudta őrizni fölényét. Ma, a megpróbáltatások és tulzások napjaiban is, olyan áldozatkészséggel, higgadtsággal és előre látással gondoskodik szellemi javainak megőrzéséről, amit ettől az elkényeztetett császár-kedvenctől nem várunk. A tudományos és művészi világban Bécs hitele meg nem rendült, sőt bizalmat keltett a változott viszonyok között tanúsított életereje. Bécs még ma is a zene fővárosa, melyben frissen megőrizték Mozart, Beethoven és Schubert nemes tradícióit és a bécsi udvari Operaház ma is a világ egyik első, ha nem a legelső dalszínháza.

A bécsi Opera kapuján belül nem venni észre, hogy megbukott a császárság, elveszett egy hatalmas birodalom és Bécs, a világváros, sok dologban kis vidéki városok színvonalára volt kénytelen igényeit leszállítani. Ott minden a régi és ma a kormány még bőkezűbb, mint azelőtt a császári udvar volt. Nem sokallták az áldozatot arra, hogy a ma élő zenészek egyik legneve-

Porzolt Ernőné Tomcsányi Edith.

Janka műterem felvétele.

zetesebbjét, Strauss Richárdot állíthassák a művészi munka élére. Az előadások békében is szenzációs fényéből nem engedtek semmit s az érdekes bemutatók úgy követik egymást, mint békében. A múlt év legnagyobb zenei szenzációját, Strauss »Árnyék nélküli asszony« című operáját, milliós költség árán ott mutatták be.

Alig állt helyre a nemzetközi forgalom, a zene világcácán a bécsi Opera újra dominál és az érdeklődés oly nagy, hogy mellőzni nem lehet. Már tárgyalások folynak, hogy az egész együttes a nyári szezonra, májustól októberig Dél-Amerikába menjen vendégszerepelni. Ha ez a terv az idén hajótérhiány és viteldiáragaság miatt meg is hiúsul, a jövő évre meg fog valósulni. A bécsi Opera pedig előbb-utóbb meghódítja a gazdag Dél-Amerikát, mely nemcsak a vendégszereplést fogja megfizetni májustól októberig, hanem jó valutájával kifizeti októbertől májusig az Opera fenntartási költségeit és lehetővé teszi, hogy Bécs továbbra is a legjobb Operaházat magáénak mondhassa.

Ezt a megoldást azonban kizárólag az a bőkezűség teszi lehetővé, mely minden áldozatot meghoz a régi színvonal épségben tartására.

Nálunk, sajnos, másképp áll a dolog. A mi Operaházunkat nem állíthatjuk a bécsi mellé, azonban Európa tiz legjobb állandó dalszínháza közül nem marad ki a budapesti. Persze, a mi szűklátókörű kritikánk és minden külföldi előtt leboruló publikumunk ezt nem vette észre. A háboru előtt meg éppen igen szép eredményekkel biztatott a bőkezű, bár nem mindig célirányosan költséges Bánffy-regime. Pénzügyi kormányzatunk háboru alatti takarékosága, mint mindenben, úgy az operai kérdésben is végzetesnek bizonyult. Mikor milliárdokat költöttünk el háborura, nem tett volna már különbséget az a pár tizmillió, melylyel kulturális intézményeinket úgy felszerelhetjük volna, hogy a mai legsoványabb idők is könnyen keresztülélhetnék. Legálább valami hasznunk lenne a háboruból. A bürokrácia krajcároskodása valósággal pucscsal buktatta meg Bánffyt és felhasználva a lángoló ambíciót, mely az intézmény és tagok rovására minden redukcióra hajlandó volt, két ízben is ad abszurdum vitte takarékoságát. A bürokrácia krajcároskodása megbontotta az együttest, megrontotta a műsort, elvesztett egy csomó pert és a fiaskók sorozata után kiderült, hogy kísérletezése többbe került, mintha a régi regimet hagyták volna működni. Az előadások színvonala ijesztően zuhant lefelé és veszedelmesen kezdett hasonlítani egy-egy parádésabb dalmű kiállítására a temesvári színház operaelőadásaihoz. Alszeghy és Hevesi után kiérdemesült baritonisták kísérletező helye lett a színpad és karmesteri pulpitus, hol Richter, Erkel Sándor, Mahler, Kerner állottak, Ábrányi és Fleischer monopóliuma lett. Mikor érdemes és használható tagokat takarékoskodás címe alatt elbocsátottak, a kétesértékű kezelőknek egész raját bocsátották rá a színházra és visszaélnek a türelmünkkel, mikor jóformán napról-napra ilyen élvezhetetlen dilettánsok kísérleteivel bosszantják a régi jó együtteshez szokott publikumot. Amit pedig általában produkáltak, az nem munka, azok a régi dicsőség rongyai.

Írógépek, Irodabutorok
Javitóműhely

ECKSTEINGYULA irodaberendezési vállalat
Budapest, IV. Párisi utca 1. szám. I. emelet.
Telefon: 126-06.

A teli ház ne tévesszen meg senkit. Az nem az Operaház sikere, hanem társadalmi kórtünet és mindenki, aki erre épít és emeli a helyárat, homokra épít. Lehet, hogy nagyon rövid idő múlva olyan üres lesz a nézőtér, a milyen még sohasem volt. Nem tudom, hogy fogják akkor visszaédesgetni az Operaház régi, igazi publikumát, melyet most a folytonos helyáremeléssel kizártak, mert tudvalevő, hogy sokkal könnyebb az árakat emelni, mint leszállítani.

Ezek után a bécsiekéhez hasonló vállalkozásra még a legszerényebb balkáni körutra sem gondolhatunk. Pedig Bánffy alatt már egész komolyan szó volt egy londoni vendégszereplésről. Pénzügyi bürokráciánk terrorjának sikerült agyoncsapni az egyetlen magyar Operaházat, éppen akkorra, amikor a legnagyobb szükségünk lenne bizonyítani: ime egy kulturális intézmény, mely méltó a Nyugathoz és a melyhez hasonló tőlünk keletre és délre nincs. Kár volt a sok pénzért, amit 1885 óta beleöltünk, ha éppen most elmennek a zenészek, elhagynak a ballerinák, kóristák, a szólisták, kiket olyan drága pénzen neveltünk, hogy megtartani még tudnánk őket, de ujakat nevelni helyükbe már képtelenek leszünk. Itt csak akkor veszik majd észre, hogy mi történt, ha majd a Zenei Tanács is kivándorol. Akkor fognak rájönni arra a régi igazságra, hogy a színháznál az ablakon kell kihajigálni a pénzt, hogy az ajtón visszajöjjön.

Januáriu.

RÉGI KASTÉLY.

Sötét fenyvesek titkolózva rejtik
A szobák mélyén Csend-asszony lakik,
Ódon falára titkos jelet rónak
A légben úszó néma valakik.

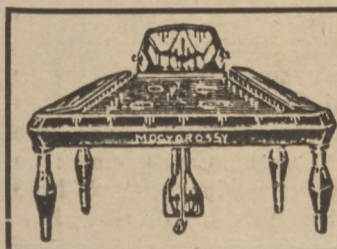
Az oszlopok mint vastag gyertyák állnak
Bús, alkonyati ravatal előtt,
S az est ujjai álmatagon fonják
Az aranymintás homályszemfedőt.

Madarak füttye csak távolról hallik
— Az élet innen messze menekül, —
Tünt ragyogások fakó árnyékai
Leskelődnek a fenyőfák megül.

Ablakszemeken könycseppek ragyognak
Az esti napfény rajtuk megtörik,
Faderekából árnyak kúsznak elő
S a régi kastélyt lassan elfödik.

Mély döbbenetben suhannak a percek,
A nap lebukott holtan, vérezőn,
Csend-asszony halkan kiöson a házból
S fáradt léptekkel bolyong a mezőn.

PAPP MARGIT.

CIMBALOM

szabadalmazott acélszerkezettel, melynek hangja csodásan jónak bizonyult, már kaphatók: Hegezők, tárogatók, gramofonok, eufonok és lemezek, az összes hangszerek
MÓGYORÓSSY hangszergyár
BUDAPEST, Rákóczi-ut 71. szám.
(Keleti pályaudvar felé.)

Henry Allizé, a bécsi francia követ.

d'Ora műterem felvétele.

A Járáság

Felhívjuk tisztelt előfizetőink figyelmét a lejárt első negyedévi előfizetés mielőbbi szíves megújítására, hogy lapunk a pontos szétküldésben fenakadást ne szenvedjen.

*

Alag. Az első reggeli próbagalopp. Mind ott vannak a régiak, csak a legpasszionátusabb, izig-vérig sportember, szegény Baich Péter hiányzik — idén először. És mennyire hiányzik! — Könny szökött szemembe — meséli egy régi sportbarátja — amint kivezették az első lovat, jókedvűen köszöntöttük egymást, körülnéztünk s hirtelen eszünkbe jutott szegény Péter. Sokat, igen sokat vesztett benne a magyar sport, egyike volt a leglelkesebb, legbecsületesebb, legkorrektebb löembereknek. Soha a játékért, tisztán a sportért szerette a sportot, áldozott, dolgozott, agitált érdekében, évek hosszú során legjobb urlovasaink egyike volt, háromszor nyerte meg Bécsben a nagy hadseregakadályversenyt, I. Ferenc József tiszteletdíját, az osztrák-magyar armádia urlovasai álmainak netovábbját. Kár, nagyon kár érte!

*

Legujabb eredeti modellek

Lóversenyruhák, köpenyek,

tavaszi kosztümök és nyári ruhák nagy választékban

BECK LEOPOLDINE szalonjában

Budapest, V. Dorottya-utca 3. sz. II. emelet.

Fővárosi pletyka.

Drámai mozi három személylyel.

Személyek:

A külföldi multimilliomos.
A művész.
A gróf.

A multimilliomos mindent megvett már a művésznőnek, aki ennek folytán spleenes lett s lehetetlen dolgok után vágyódott. A dollárok és fontok után koronát, sokágu koronát kívánt meg. A barátnője hétjét kilenccel akarta levágni. A dolog nehezen ment, mert Magyarország mégse Amerika, ahol hercegeket vesznek és eladnak. Azonban a művésznő kereken kijelentette, hogy akárcsak egy napig, de ő grófné akar lenni. Az akadályok nagyok, s egyelőre csak a palotát kaphatta meg, a gróf még hiányzott belőle. Azt mondják, hogy (folytatása következik).

*

Más. Egy magánházban bakkozás közben történt. Az özvegy, vagy talán elvált szép asszonynak halatlan szerencséje volt. Vacsora után új vendéget, Iksz-lpszilon urat mutatják be az éppen bankot adó szép asszonynak. Őt, tiz, huszezer a bank. — Tartom. — Nyolc — mondja a bankárnő. — Negyvenezer. — Tartom. — Kilenc — mondja ismét ő. — Nyolcvan. — Tartom, de csak holnap fizetek — mondja ismét Iksz. — Tessék. — Kilenc — pihegi a nő. — Százhatvan. — Tartom. — Háromszázhusz — hatszáznegyven — egymilliókétszáznyolcvan. — Tartom. — *Nem adom*, holnap azonban szívesen látom egy csésze teára, folytatjuk a játékot.

A másnapi tea eljegyzéssel végződött.

*

Más. Egy angol, egy amerikai és egy francia ugyanazon nőbe voltak szerelmesek. Az angol a nevét, az amerikai a pénzét, a francia a szerelmét kínálta a nőnek. (Most jön a gyors mozi.) A nő férjhez ment az angolhoz, elfogadta az amerikai pénzét, — s a francia entente-expresszen megszökött — egy szép olasz tiszttel.

Pont.

*

Perczel Tiborné és Szieberth Rózsi kalapszalonya a Váci-utcában.

Szentiványi Géza felvétele.

Földváry Imre férfi divat és fehérnemű divattermerő

IV. Kossuth Lajos-u. 18 és VIII. Rákóczi-ut 7

Angol női bluzok s férfi fehérnemű, mérték szerint.

A társaság. És mégis mozog a föld...

Aki teheti azonban falun maradt. Az ország széjeldarabolsága, a fűtőanyag és élelem hiánya megváltották, megritkították a főváros társaságának a háboru alatt amugy is megfogyatkozott sorait, akiket család, hivatás, kényszerűség kötnek, — azok maradtak csak Budapesten.

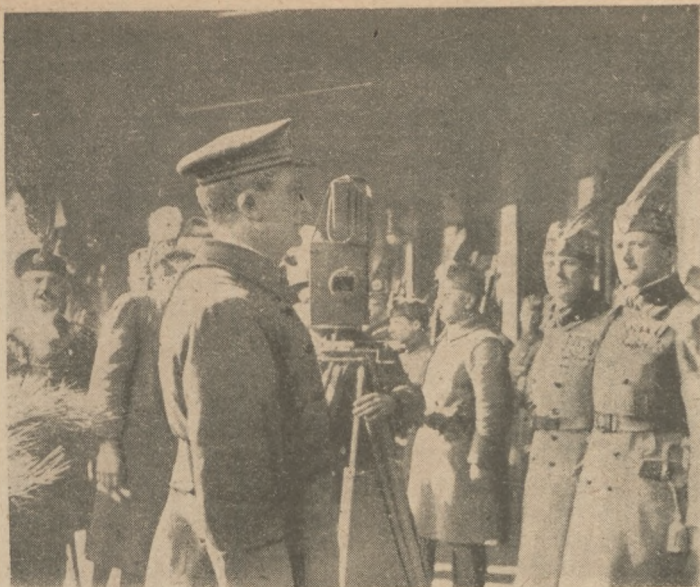
És mégis mozog a föld...

Különös, világszerte általános jelenség, hogy az Európára szakadt nyomorúság dacára mulatnak, mindenütt mulatnak, — Európa táncol. London, Páris, Berlin, Róma, Bécs, Budapest, Kassa, Eperjes — mindenütt ugyanaz. Kassán az idei farsang alatt kettőszáz-tizenhat táncmulatságot számláltak — a nem mulatók. A szállodák, éttermek, színházak zsúfoltak: — szegények vagyunk, de jól élünk. Az elmúlt héten Karácsonyi Jenő gróf és felesége, Éber Antal és felesége, Dolecsko János és felesége, Semsey József és felesége, Beőthy László és felesége stb. stb. látták vendégül a társaság színét, javát.

A kaszinók élete se csendes, de változott. A Nemzeti Casinóban sok az új arc, a régi megszokott törzsvendégek hiányzanak, vagy pedig néhány napra, csak átutazóban látjuk őket.

Jelenleg Budapesten tartózkodnak Horthy Miklós és családja, József főherceg és családja, Karátsonyi Jenő gróf és felesége, Andrassy Gyula gróf és családja, Andrassy Géza gróf, Hadik-Barkóczy Endre gróf, felesége és leánya, Hohenlohe-Schillingsfürst Hella hercegnő, (ki nemsokára anyai örömök elé néz), Hadik Bandi gróf, Hadik János gróf és Ilma leánya, Pallavicini György örgróf és felesége, Vojnich Sándor báró és családja, Wilczek Frigyes gróf és felesége, Szirmay Ottó gróf, felesége és hat gyönyörű leánya, Zichy Aladár gróf, Salamon Géza, Keglevich Gyula gróf és családja, Jekelfalussy Zoltán és családja, Fiáth Ily báróné, Almásy Zenke grófné és Jaqui grófnő, idb. Edelsheim-Gyulay Lipót gróf, Windisch-Graetz Lajos herceg és felesége, Sigray Antal gróf és felesége stb. stb.

A Nemzeti Casinóban, dacára a sok távollévőnek, igen élénk az élet. A politikusok közül Andrassy Gyula gróf és Rakovszky Stefi körül csoportosulnak az emberek, ujat azonban ők se tudnak mondani az aktuális politikáról. A Horthy hadsereg is sok képviselőre talál a Casinóban. Nagy érdeklődést kelt Berzeviczy Béla vezérkari főnök és Soós Károly hadügyminiszter tábornokok megjelenése. Nagy ritkaság volt a régi világban a császári »Waffenrock« egy-egy hordozóját látni a kaszinóban. Amíg a bécsi Jockey-Club csak úgy tarkállott a sok uniformistól, addig Budapesten a Nemzeti Casinóban épp az ellenkezőjét tapasztalhattuk. Mint mindenütt, a Nemzeti Casinóban is nagyot változott a világ, mások lévén a tradíciók, más a tónus, más a hangulat, mint volt a Széchenyi

A kormányzó látogatása Szegeden. 1. Horthy Miklós megérkezése. 2. Kelemen Béláné a szegedi hölgyek nevében üdvözli a kormányzót. Temesváry főhadnagy felvétele.

Istvánok, Batthyány Lajosok, Andrássy Gyulák, Károlyi Györgyök, — de még a Károlyi Istvánok és Rohonczy Gidák idejében is.

Más vendégek jártak akkor a Kossuth Lajos-utcai casinóba! Edward angol király, Rudolf tronörökös és barátai: Károlyi István gróf, Teleki Samu gróf, Széchenyi Béla gróf, Festetics Tassilo herceg, Batthyány Elemér gróf voltak a casino „Tonangeber“-jei!

Hiányzanak még a néhány év előtti állandó vendégek is! Igy pl. Odescalchi Géza herceg, Pálffy Nikola herceg, Sztáray Sándor gróf, Andrássy Sándor gróf, Esterházy Niki herceg, s a fiataliságból: Andrássy Manó gróf, Odescalchi Béla herceg, Patay György, Pálffy Pali gróf, Mocsonyi Antal, (aki különben végleg Romániához pártolt, állandó román minister-jelöltje Oláhországnak) Semsey Andor gróf, Erdődy Vilmos gróf, Rakovszky Antal, Szent-Ivány Egon, Festetics György gróf, Pejacsevich Márkus és Elemér grófok, ifj. Edelsheim-Gyulay Lipót gróf, Draskovich Iván gróf.

Mivel békénk nincsen, a külállamok diplomatái sem láthatók, mert egy-két ideiglenes ügyvivőt, pl. az amerikai *Granth-Smith* vagy a lengyel *Szembek* gróft kivéve, csupán katonai hivatalszemélyzettel ellátott »mission de police«-ok tartózkodnak jelenleg Budapesten.

Az 1919. év a Nemzeti Kaszinóra nézve is forradalmi évet jelent. A kaszinó fennállása óta soha sem vettek fel annyi (— hetven! —) új tagot, mint 1919-ben. Ujabbán a tagfelvételt több hónapra beszüntették s a választmány módosítani fogja a tagfelvétel alapszabályait. Az a terv, hogy az »Uri klub« óvatosan tapintatos szabályait fogják behozni, s csak meghívás útján és után lesz új tag felvehető. Sok felesleges kellemetlenség, személyi sértődöttség lesz ezáltal elkerülhető. S talán a régi szellemet is könnyebben fogják ezáltal konzerválhatni.

Az 1919. évben felvett új tagok pontos névsora: Ambrózy György, br. Apor Gábor, ifj. gróf Apponyi Antal, gróf Apponyi György, gróf Apponyi Rezső,

Barcza Lajos, gróf Batthyány Vilmos, br. Bánffy Zoltán, Bárczy Elek, Beniczky Ödön, gróf Bethlen Pál, Borovicsényi Aladár, br. Cnobloch János, gróf Csáky Imre, gróf Csáky István, gróf Csáky Zsigmond, Cséry Miklós, Döry László, ifj. gróf Esterházy Károly, Fanta Géza, gróf Festetics Kristóf, br. Gágern János, Gosztony Kálmán, Gosztony Sándor, hg. Hohenlohe Ferenc, Horthy Miklós, gróf Hunyady Ferenc, Huszár Aladár, Inkey Zsigmond, Jakabffy Gyula, br. Karg János, br. Kazy Károly, Kossuth Pál, br. Lehár Antal, br. Lukachich Géza, Masirevich Konstantin, Meszlény Iván, Ott-rubay Károly, ifj. örgróf Pallavicini Sándor, Rakovszky György, Rakovszky Iván, Reviczky József, gróf Révay István, Rosty Ferenc, br. Roszner István, gróf Salm-Hoogstraten Hermann, br. Sardegna Béla, br. Schell Ernő, br. Schell Gyula, br. Schell Pál, Schmidt Pauli Edgár, Sibrik György, Sivó Ernő, gróf Somssich Antal, bádoki Soós Károly, ifj. gróf Széchen Miklós, Sztankovánszky Tibor, br. Szvetenay György, br. Tallián Tibor, gróf Teleki Béla, gróf Teleky Mihály, br. Thermann Edmund, Toepke Erik, br. Vay Miklós, br. Waldbott Frigyes, gróf Wenckheim Lajos, Wettstein János, Wettstein Miklós, gróf Zichy Emánuel, gróf Zichy Rezső.

Halálozás, válás, házasság sűrű tarkaságban válto-gatták egymást a társaságban. *Hanzély* László és *Grósz* Imre fiatal, szép feleségeiket veszítették el rövid néhány hónapi boldog házasság után. A válásokról ne beszéljünk, az indító ok igaz története nem mindig e lap hasábjaira való. Két ősi magyar család sarjának, Liphay Leona és Hedry Sándornak egybekelése keltett őszinte örömet társaságszerte. A hedrii *Hedry* nemzetség, mely a mostani angol királynéval közös magyar ágból, »de genere Aba« származik, a legrégebb magyar családok egyike. Sárosban és Zalában ma is a legtekintélyesebb birtokos családokhoz tartoznak. Ezzel kapcsolatban érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a Rhédey-Teck-Hedry-Berthóty-Keczer-Fráter Barcsay-Aba nemzetségek közös véréből származó angol királyné az angol földre

Zongora

keresztúros, rövid, fekete,
harmincezer koronáért
eladó.

WÄGNER, Ráday-utca 18. szám.

Gyermekdivat-szalón

Különlegességek fiú- és leányka-
ruhákban. Credeti modellek
fiatal leányok számára.

Pressburger &

Budapest,
IV., Kigyló-tér 4. sz.
(Félelelet.)

RÓZSA ANGOL URI SZABÓ
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 12

„DUNA“ Szállítványozási és
Bizományi Vállalat
GALLA, LÁZÁR és MAUTNER Budapest, V. Bálvány-u. 18.
Minden a szakmába vágó megbízás pontos teljesítése.

Uri fehérneműt
készít . javít . tisztít .
VORÁK VII., Rákóczi-ut 6, I. 11.
Női angol blúz különlegességek. Férfi és női kalap-alakítások.

**Pneumatikok
Tömörgumik
Automobilok**

Reiman Gyula
Gizella-tér 3.

Brilliánst, gyöngyöket,

aranyat, platinát, ezüstöt és mindennemű ékszereket leg-
magasabb árban vesz

Fried A. ékszerész, Budapest, VII., Rákóczi ut 2. sz.

Az előkelő társaság sportlapja

a **NEMZETI SPORT**

CUENDET CONSTANT

svájci órák Budapest, IV. Kigyó-tér 5.

Az órák-szakmát felölelő összes zseb-, napp-, falí stb.
órák raktára. Alapítva 1862.

KARCSÁTTÓRÁK. JAVÍTÁSOK. KATONAÓRÁK.

ROYAL APOLLÓ

A ROYAL-SZÁLLÓ ÉPÜLETÉBEN.

Jegyek válthatók: d. e. 11-1. lg. d. u. 3 órától kezdve.

TELEFON: 74-34.

Bérautók, személy és teher, helyben
és vidékre, éjjel és nappal
bérelhetők Török-garageban, Ráday-u. 24. Tel.: József 42-45.

szakadt Rotschildné előtt sajnálatának adott kifejezést, hogy mindezeidig nem volt alkalma Magyarországot s magyar rokonságát meglátogatnia. Ami késik, nem mulik, hisszük, reméljük, hogy György király magyar vérü asszonya fog találni módot, alkalmat és jogcímet, hogy közzénk látogasson s abból a szeretetből, melylyel a nagy angol népet zárta szívébe, juttat egy keveset az ő rokon magyar nemzetének is. Jön, mert jönnie kell az időnek, hogy Anglia királynéja *örömmel* jön a sokat szenvedett, igazságtalanul keresztre feszített magyar földre s személyesen fog meggyőződést szerezni, hogy nem olyan utolsó ország ez az ő vérszerinti hazája s ha talán ma még az ellenkezőjéről is akarták őt meggyőzni ellenségeink, lesz és lehet még büszke Rhédey grófné unokája az ő elszegényedett, de nemes patinájú magyar rokonságára.

*

Eljegyzések. érkesertü dr. Balogh Kálmán képviselő-házi s.-titkár, t. huszár főhadnagy eljegyezte *Vásárhelyi Klárát.*

Dr. Ballagi Mártát, dr. Ballagi Aladárnak, a budapesti Tudomány-Egyetem rector magnificusának leányát eljegyezte dr. *Hauler Endre.*

*

Semsey József királyi kamarás és felesége Melczer Dóra március 20-án délutáni teára látták vendégül Horthy Miklós kormányzót, feleségét Purgly Magdát és leányát Paulettét, Blaskovich Ernestnét és leányát, Hódossy Sándort és feleségét Kende Katica bárónőt, Jekelfalussy Zoltánné Balás Irmát, Madarassy Gábort és feleségét Bujanovics Esztert.

*

báró Dániel Tibor és neje folyó hó 11-én bajza-
utcai villájukban estebédet adtak. A meghívottak: gróf
Edelsheim-Gyulai Lipót, Jekelfalussy Zoltán, Losonczy
Gyula, gróf Szápáry József, id. Cséry Lajos, Libits
Adolf, báró Szentkereszty Béla, Fáy László, báró Soly-
mossy Jenő és báró Harkányi Sándor a késő éjjeli
órákig maradtak együtt.

*

Pozsony (Bratislava) képe is nagyot változott. Még pár évvel ezelőtt Nyugat- és Északnyugat-Magyarország társaságának téli találkozó helye, ma — aki régen nem volt ottan — nem ösmerné fel: új emberek, új nevek, arról nem is szólva, hogy a megszállás óta idegen cseh és cseh-német emberek raja lepté el a kedves régi koronázó városunkat. Hol vannak azok a szép idők, amikor ha valami ünnepség volt, sorra jöttek a magánfogatok: először az udvar, Frigyes főherceg és családja, Lónyay Elemér herceg és felesége Stefánia kir. hercegnő, Pálffy Steni gróf a senior, Csáky Jenő gróf és neje sz. Stadion Rudl grófnő, Csáky Vidor gróf és neje Normann Ehrenfels Anna grófnő, özv. Esterházy Istvánné grófné szül. Jeszenák bárónő, Steiger-Münsingen báróné szül. Zamoyska grófnő, Erdődy Imre gróf és neje Migazzy Irma grófnő, Walterskirchen-Wenckheim grófné, apádiai Georgievits altábornagy és felesége sz. v. Pongráz, Batthyány László herceg, Esterházy Imre gróf és felesége sz. Rossi Adi grófnő, Szápáry-Henckel-Donnersmarck grófné, Szápáry Móni grófnő, Wenckheim István gróf és neje Pálffy Margit grófnő stb. stb.

Ma — tudtommal — nincsen egyetlenegy magánfogó sem Pozsonyban. A paloták legnagyobb része eladva, a magánlakásokból $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ rész elrequirálva. A régiek közül alig vannak ott néhányan: Pálffy Hans gróf, Pálffy Béla gróf és felesége, Batthyány Blanka grófnő, nővére özv. Pálffy Sándorné grófné, Batthyány Licy grófnő, Bolza Rudi gróf és neje sz. Szilvinyi Hanna, Odescalchi-Erdődy Valeria hercegné, Hübner-Pálffy grófné, Pálffy-Wurmbrand grófné, Offermann báró és nővére Laminette báróné, Vermes Zoltán, Ambró volt japáni nagykövetünk és családja, Rakovszky István családja, Alberti Ella grófnő, Scharitzer v. Rény és Čvercek altábornagyok, Billot Nándor báró, Csarada György, dr. Sággy Sándor, Döry László báró, Marschall-Hallwyl grófné, Draskovich György gróf stb.

A »Pozsonyi Club«, mely valaha Magyarhon legkedélyesebb és mondhatni legexclusivabb casinója volt, megszűnt létezni, szép helyiségeit a csehek elrequirálták s most a club ebédlőjében, amelynek falain az alapító tagok cimerei láthatók, a katonai parancsnokság »é. s. velitelstvi useku Bratislava« »amtierozik«, itt pecsételik le vigan a szegény magyar utas Passusát! — Ki hitte volna?

*

Radics János hangversenye. A kilencvenes évek, a nagy millenium idején, amikor még a magyarnak termett a magyar buza, amikor itt tényleg még kánaán volt s amikor nem álltunk senkivel harcban-háboruban, akkor itt szép világ volt. A feledhetetlen fin de siècle-i napok már talán soha vissza nem térnek. Jólét, bőség, megelégedettség és főleg jókedv jellemezte azt a kort. Mindenki mulatott és szépen mulatott. A báltermekbe a vidékről, a még gazdag kuriákból jöttek fel az álmodozó szemű kisasszonyok s az »Angol királynőbe« és a »Vadászkürtbe« szálltak meg. Az egészséges képű urak meg télen itt pihenték ki a gazdálkodás fáradozásait. A bálokban az andalítóan szép hölgyeket gyenge Houbigant felhő vette körül, az urak frakkján pedig a valódi Chypre hagyott elmoshatatlan illatos emlékeket.

Ez időben, a Hodossy Gidák és Szabó Nándik idejében, csakis Radics Béla zenéjére mulatott a valamire való ifjuság. Nem lehetett elképzelni semmiféle mulatságot, kaszinó-bált, a Szigeten májusi pikniket Radics zenéje nélkül. A Hólapda-keringő, a Gondolinaszerenád már az egész világot bejárta. Vidám urak erős mulatozásainál, fiatal uri leánykák első »nóta huzatásánál« vagy bálokra sietők souper szünetje alatt, amikor még a lankás dombu francia Champagne vidékének nedűjét itta minden gavallér, mindig Radics huzta a kísérő zenét. Azóta — hejh azóta a mulatozó jókedvű »öcsémuramokból« rosszkedvű »bátyámuramok« lettek, a habkönnyű kis leánykákból mamák, sőt nagymamák, csak Radics nem változott, még mindig az, aki volt.

Radics Béla fia, a 17 éves János, a tehetséges apának tehetséges fia, már tovább ment. Nem játszik bécsi keringőt, édes-bús magyar nótát, sem amerikai bolondos tánc-zenét, hanem — idők jele — klasszikusokat. Elvégezte a nemzeti zenedét, annak kiváló tanítványa volt, már több nagyobb hangversenyen fellépett és most április 1-én tartja a Vigadóban első önálló nagy hangversenyét. Bach, Moszkovsky, Chopin darabjait játssza. Már is nagy az érdeklődés e kétségkívül magas

Lázár Oszkár rajzolóművész és felesége új otthonukban.

szinvonalon álló hangverseny iránt. Mindenki ott lesz, aki egyszer is Radics zenéje mellett mulatott. Jegyek a Harmoniában és az Országos Kaszinó huszárjánál kaphatók.

*

Közgyűlések. »Első Magyar Iparbank r.-t.« a Verkehrsbank és ennek olasz csoportjának közreműködésével alaptőkéjét felemeli, hogy érdekkörébe tartozó vállalatok, a Schlick Nicholson gépgyár, Slavonia Faipari r.-t. stb. növekvő tőkeigényeit kielégíthesse.

»Magyar Repülőgépgyár r.-t.«, melynek 10 millió alaptőkéje, 5 millió korona tartaléka van, 1918. és 1919. egyesített üzletévre nyeresége 1 millió 300.000 korona volt, fuzionál a Neuschloss-Lichtig r.-t.-gal.

»Mayer és Meller olaj, gépkenőcs és vegyipari r.-t.« e hó 30-án tartandó közgyűlésén az igazgatóság javasolni fogja, hogy a 247.596 korona nyereségből osz.talék fejében 180.000 korona, részvényenként 30 korona fizetessék a részvényeseknek.

»Ivria« biztosító szövetkezet cég alatt Budapesten (Báthory-utca 10.) tűz- és életbiztosító intézet létesült 500.000 korona részjegytőkével.

»Turul biztosító r.-t.« alaptőkéjét március 16-án tartott közgyűlési határozat folytán 5 millió koronára emeli.

JOGÁSZOK!

KATONA DOKTOR

JOGI SZEMINÁRIUMA

Előkészítés és jegyzetbérlet az összes jogi vizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgákra is.

Budapest, IX. ker.
Ráday-utca 41. sz.

„Hevesmegyei takarékpénztár“ Eger. Alaptőkéjét 2 millióról 3 millióra emeli és két régi részvényre egy újat ad 2650 korona árban.

„Bauer Lajos és testvére r.-t.“ (Nemzeti Takarékpénztár és bank vállalata) 20 korona osztalékot fizet részvényenként az 1919. üzletévre.

„Pető Miksa r.-t.“ Székesfehérvár alaptőkéjét 500.000 koronáról 1,500 000 koronára emeli.

„Diana kereskedelmi r.-t.“ eddigi 50 korona névértékű részvényeit összevonja 200 korona névértékű részvényekre.

„Tokodi üveggyár r.-t.“ cég alatt Nemes Aurél és Mihály Rezső, a budapesti Müller Testvérek vegyészeti gyár tulajdonosai, a hrasniggi Wilhelm Abels Erben üveggyáros céggel 4 millió korona alaptőkével új vállalatot alapítottak, amely átvette Kurzweil Bernát és fia cég tokodi üveggyárát.

„Magyar általános fatermelő“ (Magyar ált. Hitelbank vállalata) alaptőkéjét 2 millióról 10 millióra emeli.

„Szari erdőértékesítő“ (Magyar város és községfejlesztési r.-t. alapítása) felemelte alaptőkéjét 500.000 koronáról 1 millióra.

„Kaszab-féle csavar és vasárugyár r.-t.“ alaptőkéjét 3 millióról 6 millióra emeli fel.

„Ericsson magyar villamossági r.-t.“ ezelőtt Deckert és Homolka, alaptőkéjét 2 millióról 3 millióra emeli.

„Első magyar betüöntöde r.-t.“ március 15-iki közgyűlésén elhatározta 300.000 korona alaptőkéjének 1,5 millióra való felemelését.

„Brázay Kálmán vegyészeti r.-t.“ alaptőkéjét 1 millióról 6 millióra emeli.

„Lux filmgyár és filmkereskedelmi r.-t.“ fuzionál a Monopol filmforgalmi r.-t.-gal.

„Kőbányai polgári sertőzde r.-t.“ igazgatósága március 30-ikára összehívott közgyűlésén javasolni fogja, hogy a részvényeseknek 1,313.749 korona tiszta nyereségből 30 korona osztalék fizettségük.

„Nemzeti Faipari r.-t.“ (Nemzeti takarékpénztár és bank alapítása) igazgatósága a március 25-ére összehívott közgyűlésén javasolni fogja, hogy 1919. évre a 848.646 korona tiszta nyereségből részvényenként 20 korona osztalék fizettségük.

„Első Magyar Gazdasági gépgyár“ 1918/1919. egyesített mérlegeredményéből kifolyólag az 1918. évre 24 korona, 1919. évre 16 korona osztalékot fognak részvényenként kifizetni.

„Magyar Ruggyantaárugyár r.-t.“ március 14-én tartott közgyűlésén elhatározta, hogy 40 korona = 20% osztalékot fizetnek. Az osztalékot április 15-től kezdve a Wiener Bankverein főpénztára fizeti ki.

„Klein J. D. szállítványozási r.-t.“ 1919. évi első mérlege 122.847 korona tiszta nyereséggel zárul, melyből részvényenként 10 korona osztalékot fizetnek.

„Első Keresztény Biztosító Társulat“ alakuló közgyűlését március végén fogja megtartani.

„Hazai élet- és katonai biztosító r.-t.“ fuzionál a Hazai Általános Biztosító r.-t.-gal.

„Hangya-Ipar r.-t.“ 10 milliós alaptőkéjét 25 millióra fogja felemelni.

„Hazai bank r.-t.“ igazgatósága március 27-én tartandó közgyűlésén javasolni fogja, hogy az 1919. üzletévre 26 korona osztalék fizettségük.

„Dr. Lipták és társa építési és vasipari r.-t.“ március 29-iki közgyűlésén az igazgatóság javasolni fogja 20 milliós alaptőkének 100 millióra való felemelését.

„Magyar Ólomáru gyár és Fémkereskedelmi r.-t.“ alaptőkéjét 2 millióról 5 millióra emeli.

„Budapesti Iparbank r.-t.“ március 19-én tartott közgyűlésén elhatározta 16 korona osztalék kifizetését és az alaptőkének 2 millióról 4 millióra való felemelését.

„Foresta r.-t.“ Franciaországban, Csehszlovákiában, Romániában oda való vállalatának átvételére külön részvénytársaságot létesít ottani érdekeltségek bevonásával.

„Magyar Általános köszénbánya részvénytársaság“ 1000 vagon cement szállítását kötötte le Hollandiában, igen jó árban fizetendő holl. forintokban.

Közgazdaság. Magyar Ruggyantaárugyár r.-t. Páris mellett Bezonban levő modernül berendezett leányvállalatát a háboru alatt a francia hadügyi kincstár foglalkoztatta, amiáltal több millió frankra rugó követelése származott a gyárnak a francia hadikincstárral szemben.

Jugoszláviában a végrehajtott kétszeres lebélyegzés után új dinár korona bankjegyet hoztak, mint törvényes fizetési eszközt forgalomba, mely bankjegy egyik oldalán az érték 1 dinárról, a másik oldalon 4 koronáról szól. Tehát négy kétszer lebélyegzett korona 1 dinárt ér.

Pozsonyban gabona és terménytőzsde alakult.

Fiume kereskedelmi blokádnál került D'Annunzio akciónak büntetéseképpen, miáltal a kikötők üresen állanak. A város bankjegyet bocsátott ki, melyeket citta koronáknak hívnak.

Prager Pál a Haditermény r.-t. igazgatójával tárgyalásokat folytat a Ganz-Danubius vagon- és hajógyár r.-t. igazgatósága, felajánlva neki a vállalat kereskedelmi igazgatói hatáskörét.

Székesfehérvár városa megváltotta Phöbus villamossági r.-t.-től ottani villamostelepét.

Magyar-cseh iparbank r.-t. igazgatósága Herzfeld Dezső tőzsdeintézőt, Róna Miklós pénztárfőnököt cégvezetőkké léptette elő.

Az új magyar Vöröskereszt sorsjegyek legközelebbi sorolása április 12-én lesz.

Páris városa 2 és 1 frankos, valamint 50 centimes papírpénzt hozott forgalomba, hogy a váltópénzhiányon enyhítsen.

Estélycipők nagy választékban
GERŐ Adolf Fia cégnél
Budapest, IV., Kosuth Lajos-utca 4. szám.

Dr. WALTER SZEMINÁRIUMÁBAN
RÁKÓCZI-UT 51. SZÁM
máltány s feltételek mellett készülhet magánvizsgákra.

MOST JELENT MEG KÖNYVALAKBAN!
SZÉP ERNŐ
PATIKA Szindarab 3 felvonásban.
Falus Elek művész-borítékában.
Ára 15 kor. 40 fillér.

BRACHFELD F.
Uri ing és divatujdonosságok. Uri ruházat mérték szerint.
Nőt és férfit kész felöltők.
Budapest, V., Dorottya-utca 1. (Gizella-tér sarkán)

ZAHRADIL Műhimző és Rajzterem
Király-utca 42 félemelet. Telefon 128-31.

UJ MODERN KÖNYVTÁR-KÖTET
Fodor László **FUVOLÁS FÉRFI** és egyéb novellák
Élvezetes, kedves olvasmány. Ára 10% felárral K 9.24
Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Megbízható zongoraterem. Arra való tekintettel, hogy a zongorakereskedelem terén különösen felburjánzott a laikus vevők hiszékenységgel való visszaélés, szükségesnek tartjuk t. olvasóinkat óva inteni az u. n. alkalmi vásárlásoktól, melyek örve alatt rejtett hibájú, de hasznavehetetlen zongorákat szoktak lelkiismeretlen üzérek a jóhiszemű közönség nyakába varrni. Megnyugvással csakis ott vásárolhatunk, ahol a jótállásban kellő garanciát látunk. Ezért ajánljuk *Sternberg* császári és királyi udvari hangszergyár *Rákóczi-ut 60. sz.* zongoratermét, mely szolidágáról évtizedek óta legelőnyösebben ismeretes.

*

Teljesen betölti a Cigánygrófné a Király-színház jövő heti műsorát, mely darab iránt soha nem tapasztalt módon nyilvánul meg a közönség érdeklődése. A jegyeket tiz napra előre veszik meg és esténként zajosan ünneplik a szereplő művészeket. Holnap, vasárnap délután 2¹/₂ órakor mérsékelt helyárral a *Farsang tündére* kerül színre.

A János vitéz Fedák Sárival vasárnap délután. Az igazgatóság felkérésére Fedák Sári, dacára a *Gigánygrófné* sorozatos előadásaira, vállalkozott arra, hogy a *János vitéz* címszerepét négy egymásután következő vasárnap délután eljátssza. E délutáni előadások közül az első folyó hó 28-án, jövő vasárnap lesz, mikor is rendes helyárral mellett kerül színre a páratlan népszerűségű *János vitéz*.

Az Éva és férfiak előadásai dominálják a Magyar Színház jövő heti műsorát, az eddig állandóan táblás házakat vonzó darabot hétfőn, szerdán, csütörtökön, szombaton és vasárnap este megismétlik. Kedden és pénteken a *Tűzpróbát* adják. Holnap, vasárnap délután 2¹/₂ órai kezdettel mérsékelt helyárral mellett a *Kis Lord* van műsoron, jövő vasárnap délután pedig 2¹/₂ órakor mérsékelt helyárral mellett az *Éjjeli menedékhelyet* játsszák.

Könyv-ujdonságok!

<i>Heinrich Mann: Diana.</i> Regény	.....	Kor. 44.—
<i>Leblonce Maurice: Az arany háromszög.</i>		
<i>Arsene Lupin</i> újabb kalandjai	.....	„ 44.—
<i>Meyrinek: A zöldarcu kisértet.</i> Regény.		
A „Gólem“ híres szerzőjétől	.....	„ 33.—
<i>Anatole France: Péterke.</i> Regény	.....	„ 33.—
<i>Strindberg: Kezdő regénye.</i>	.....	„ 19.80
<i>A magyar kiadásban benne van a svéd cenzura által kihuzott 22 fejezet is.</i>		
<i>Villányi Andor: Mária.</i> Regény	.....	„ 27.50
<i>Az utolsó tíz év legjobb magyar regénye.</i>		
<i>Krudy Gyula: Asszonyosságok dija.</i> Regény	.....	„ 33.—
<i>A kiváló író legszebb alkotása.</i>		
<i>Árky: A rajongó.</i> Regény	.....	„ 22.—
<i>Krudy Gyula: Miatyánk évéből.</i> Novellák	.....	„ 16.50
<i>Harbou: A titok.</i> Regény	.....	„ 26.40
<i>Zola: A koncz.</i> Regény	.....	„ 33.—
<i>Zola: A zsákmány.</i> Regény	.....	„ 10.50

Az itt felsorolt könyvek lapunk kiadóhivatalában Budapest, VII., Károly-körut 3. sz. alatt kaphatók.

Kotta-ujdonságok!

<i>Buday—Harsányi: A legyező</i>	.....	Kor. 10.—
<i>Nádor—Mihály: Bolti leányok</i>	.....	„ 10.—
<i>Hetényi—Balog: Nem! nem! soha!</i>	.....	„ 12.—
<i>Nádor—Török: Tanár ur!</i>	.....	„ 10.—
<i>Pauer Frigyes: Gróf Jankovich-század nóta</i>	.....	„ 15.—
<i>Buday—Somlyó: Miért kellünk a férfiainak?</i>	.....	„ 10.—
<i>Káldory—Dr. Dénes: Jöjjön a bálba</i>	.....	„ 10.—

stb. stb.

A „Színház és Divat“ kiadásában jelennek meg az összes kotta-ujdonságok. Árjegyzéket 60 filléres bélyeg beküldése ellenében szívesen küld a „Színház és Divat“ zeneműkereskedése Budapest, VII., Károly-körut 3. sz.

Szépségápolás.

Rovatvezető: Schadek Antalné, Váci-utca 12.

Ijjukori pattanások.

(Folytatás.)

Az acné első fajtát a nagyszámu comedo (mitesser) jellemzi. E comedok nemcsak az egész arcot lepik el, hanem a háton is feltalálható. Ezen comedok külső pontocskája nem fekete, hanem sárgás-kékes, ritkábban lilás.

Az acné második faja gyakran észlelhető fiatal, vérszegény leányokon. Jellemző tünet az erősen piros arcbőr és orr. Az egész arcbőr annyira érzékeny, hogy a legkisebb izgatató hatásra vörös foltok tűnnek elő. Különösen a comedok kinyomása okoz vörös arcfoltokat, melyeknek köralakú formájuk van.

A harmadik acne faj tünetei csaknem teljesen egyezők a seborrhoe tüneteivel, ezért *acne-seborrhoe* nak is nevezik. A seborrhoetól abban különbözik, hogy a zsirosság itt még nagyobb mértékben lép fel; kiterjed az arcra, fejbőrre és a hátra. Nagymértékű korpalerakodások észlelhetők, különösen a fejbőrön. Hajhullást idéz elő. A zsiradék sárgás-szürkés színű. Gyakran a háton daganatot alkotva, mint faggyucsomók jelentkeznek.

Következő cikkemben az itt közölt három acne-faj gyógyításáról fogok írni.

Főszerkesztő: dr. DOBAY ISTVÁN.

Felelős szerkesztő: dr. ENDRÓDI BÉLA.

Kiadja: Literatura Részvénytársaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Károly-körut 3. Telefon József 115-98. Nyomatott Pápai Ernő műintézetében Budapest. Telefon 127-05.

ELSNER

BUDAPEST,
IV. Koronaherceg-u. 10.

Kiszél-étterem VIII., József-körut 56. sz.

Minden este **zalai Pepita Gyula zenekara** (Metropole-szálló volt cigányzenéje) hangversenyez! Híres, jó konyha. Kitűnő borok.

STRASSMANN és TSA

OPTIKAI és
FÉNYKÉPÉSZETI
SZAKÜZLET

BUDAPEST, VI., Andrassy-út 31 • Telefon 48—98

Állandó dús raktár fényképezési
lemezek, papírok és vegyszerekben.

Fényképező gépek vétele és eladása.

MOZI ÉLET

A magyar mozikközönség kitűnő filmművészeti hetilapja.
Felelős szerkesztő: Pánczél Lajos. Főszerkesztő: Grósz Alfréd.
Egyes szám ára 3 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
Podmaniczky-utca 75. IV. em. 3.

UJ MODERN KÖNYVTÁRKÖTET

Rabindranath Tagore:

VOLT EGYSZER EGY KIRÁLY

Athenaeum kiadása. Ára 18.10 K.

Fordította: WILDNER ÖDÖN.

Töke-
elhelyezésre
alkalmas

BÉLYEGEK

nagy tételekben kaphatók
BRUNNER ISTVÁN
bélyegkereskedőnél
Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 20

Bel és külföldi **pipere, illatszer, kozmetikai**, valamint **háztartási** cikkek állandóan kaphatók
RADO „MADONNA“ DROGÉRIA Budapest,
VII. Thököly-ut 7. szám.

FEKETE ELLY Porcellán festéseit
mindenki nézze meg
HEGEDŰSNÉL, Budapest, VI. Andrásy-ut 9. sz.

Francia, német, angol,
olasz, nyelv-
tanfolyamok, gyors- és gépirás
a „Belvárosi“ Szakiskolában.
Muzeum-körut 23-25. I. em.
Fűtött tantermek!

Uj modern könyvtár-kötet!
Fodor László **Fuvolás férfi** és
egyéb novellák. Élvezetes, kedves
olvasmány. Ára 10% felárral K 9.24
Megrendelhető
lapunk kiadóhivatalában.

Legszebb husvétii ajándék a „Szinház és Divat“
ZENE-ALBUMA (II-ik kiadás)
mely március hó végén pompás négy színnyomású borítékban jelenik
meg s mintegy 21 ének és táncszámokat tartalmaz a legkiválóbb szer-
zőktől. Kapható mindenütt, valamint a
„SZINHÁZ és DIVAT“ könyv- és zeneműkereskedésben
Budapest, VII., Károly-körut 3. szám.

WAGNER
RICHÁRD

**EGY NÉMET
MUZSIKUS
PÁRISBAN**

Kapható lapunk
kiadóhivatalában.

A német zenetitan novellái és önvallo-
másai. Fordította és magyarázattal ellátta
Cserna Andor. — Ára Leidenfrost S.
színes borítékában 10% felárral 15 K 40 f.

VILLÁNYI ANDOR
MÁRIA

cimű regénye

a könyvpiac legújabb eseménye.

Villányi Andornak ez a regénye, mely most került ki sajtó
alól, érdekesítő témájánál fogva igen nagy keresletnek
fog örvendeni. Előjegyzéseket 25 koronáért elfogad minden
könyvkereskedés, vagy a „Szinház és Divat“ zenemű-
kereskedése, Budapest, VI., Károly-körut 3.

UJ OLCSÓ REGÉNY-KÖTET

BRÓDY SÁNDOR
A kétlelkű asszony

Regény. Művészi borítékban. Ára 3 kor.

Brilljánst, platinát, aranyat, gyöngyöt **legmagasabb ár-
ban veszek.** Házhoz jövök. Telefonhívó 163-69
POSTL, Semmelweis-u. 19., I. em.

STRINDBERG,
LANDSBERGER,
ESCHTRUTH,
SCHOBERT művei stb.
Állandó nagy raktára a „Szinház és Divat“ könyvesboltjában.
Budapest, Károly-körut 3.

UJ ATHENAEUM-KÖNYVTÁR **KRUDY GYULA**

A PODOLINI KISÉRTET

Kapható lapunk kiadóhivatalában
Budapest, VII., Károly-körut 3. szám.

2. kiadás. Pólya Tibor művészi
borítékban. Ára bekötve K 13.20.

MOST JELENT MEG:

RUTTKAY GYÖRGY
A NAGYVILÁGI NŐ

Kapható lapunk kiadó-
hivatalában, Budapest,
VII. Károly-körut 3. sz.

Vigjáték 3 felvonásban.
Diszes kiállításban. Ára 19 korona 80 fillér.

UJ MODERN KÖNYVTÁR KÖTET.

PROSPER MÉRIMÉE

CARMEN

Fordította Sztrokay Kálmán

Kapható lapunk kiadóhiva-
talában Budapest, VII., Ká-
roly-körut 3. — Ára K 6.60

Leánygimnáziumi

magántanulókat vizsgákra,
érettségire **legjobban**
előkészít

SEBES ERZSÉBET

leányiskolája:

VIII., Gyulay Pál-utca 6.

Beiratkozás naponta.

Forralók, rechaudok, villamos-
vasalók szakszerű javítása.
Galambos IV. Kígyó-tér 1.
Királypalota.

Előfizetések és hirdetések
a **SZÓZAT** napilap részére
felvétetnek a **Szinház és
Divat** könyvesboltjában,
Budapest, VII., Károly-
körut 3. szám.

SALON- **„ETOFÓN“** A VILÁG LEGTÖKÉLE- **S** STERNBERG
TESEBB BESZÉLŐGÉPE! **HANGSZERGYÁR**
Rákóczi-ut 60. szám, saját palotájában.